1. 4. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ďábelský čtyřlístek

Vláda České republiky představila na tiskové konferenci dne 31.3.2008 naději pro dopravu - Dopravní čtyřlístek. Základní poselství je asi to, že je třeba něco udělat s bezpečností dopravy na českých silnicích a že Policie ČR zvýšila počty dopravních policistů, zvýšila počty bezpečnostních akcí při ukončení asi ne zcela efektivních „celorepublikových akcí“, atd. atd. Z hlediska hodnocení pak tisková konference vyzněla, velice zjednodušeně řečeno tak, že Policie ČR dělá vše co může, jen ti řidiči a jejich nedisciplinovanost jí to kazí – konečně pokud máte čas, není špatné si záznam tiskové konference poslechnout.

TK Dopravní čtyřlístek >>> ZDE

Asi nebude sporu o tom, že bezpečnost v dopravě je obecným problémem, otázkou ale je, zda lze závěry o příčinách dopravních nehod paušalizovat. Hrubé roztřídění důvodů dopravních nehod je sice možné (stávající třídění na nedání přednosti v jízdě, nesprávný způsob jízdy, požití alkoholu před jízdou, nepřiměřená rychlost, apod.), domnívám se ale nicméně, že je hrubě zkreslující, neboť např. pod nesprávný způsob jízdy se vejde téměř vše. Pro správné závěry by ale asi bylo třeba roztřídění podrobného, neboť se domnívám, že málokdy je dopravní nehoda způsobena pouze jednou příčinou, spíše kombinací více faktorů, které pak pochopitelně řidič či jiný účastník dopravního provozu mohl či nemohl předpokládat (dovolím-si uvést jako praktický příklad dopravní nehodu, ke které kdysi došlo na dálnici, kdy připojovacím pruhem na dálnici vjelo auto nepřiměřenou rychlostí, dostalo smyk, v jehož důsledku narazilo do auta jedoucího v průběžném pruhu vlevo, a havárie se tak postupně rozšířila na všechny tři pruhy. V rámci šetření této dopravní nehody, či série dopravních nehod, policie šetřila nehodu jako více drobných nehod a u jedné z účastnic dospěla k závěru, že tato způsobila jednu z následných nehod nepřizpůsobením rychlosti jízdy. Obrana dotyčné, že přizpůsobením se rozumí přizpůsobení tomu, co lze při běžné opatrnosti předpokládat a lze pochopitelně reagovat na prudké zabrzdění vozidla před vámi, těžko však ale reagovat na odražené vozidlo, letící proti vám, které vám tak poněkud zkracuje brzdnou dráhu, nebyla policií akceptována. Dotyčnou zachránil až znalecký posudek, který byl na její žádost zpracován, a ze kterého vyplynulo, že nehodový děj, ke kterému došlo, proběhl v časovém úseku, který byl kratší než časový úsek, ve kterém bylo možné začít reagovat. Vše nakonec dopadlo dobře, pojišťovna vyplatila pojistné plnění, to ale asi dvou letech poté. Perlička na závěr – sami policisté prý nebyli jednotní ve svém závěru a byli rádi, že byl znalecký posudek vyhotoven. Co kdyby ale vyhotoven nebyl ? Tolik tedy, pokud se jedná o příčiny dopravních nehod).

Nicméně v rámci tiskové konference bylo rozhodně několik momentů velice zajímavých – asi na teoretickou diskusi by bylo, co je možné považovat za veřejný zájem. To v souvislosti s tím, kdy ministr vnitra konstatoval, že orgány Policie ČR v současné době provádějí ve značném rozsahu činnost v zájmu soukromých subjektů a kdy tato činnost možná převažuje nad činností ve veřejném zájmu. Budeme-li za veřejný zájem vykládat pouze činnost v zájmu státu, pak nelze nesouhlasit. Připustíme-li ale, že veřejným zájmem je i ochrana práv občanů státu, pak by asi bylo možné s takovým konstatováním nesouhlasit. Z pohledu běžného občana, a tedy z pohledu spotřebitele, spotřebovávajícího to, co by mu dle jeho názoru měl stát zajistit, to znamená, že zřejmě stát výrazně omezí činnost spíše statisticko-evidenčního charakteru, která skutečně nemá vliv na objasňování trestné činnosti, která je ale pro občana nutná zejména ve vztahu k pojišťovnám – logicky tedy asi bude možné očekávat příslušný nárůst cen pojistného. Pokud pak po takovémto omezení činnosti policie bude následovat nárůst objasněnosti trestných činů (a to bez změny metodiky statistiky), proč

ne, nicméně právě s ohledem na předchozí stav a na „hry se statistikou“ je třeba být spíše skeptický.

Jako o poslední pak, a domnívám se nejdůležitější, novince je třeba zmínit návrh na nahrazení dálničních známek elektronickými vinětami. Není to vtip, není to překlep, takto se novinka jmenuje a to i přes snahu omezit alkohol za volantem. Podle vyjádření ministra dopravy cílem je zajistit evidenci pohybu vozidel (z hlediska hustoty provozu v příslušných úsecích komunikací a nikoliv z hlediska identifikace vozidel) a na základě takovýchto informací operativně regulovat dopravu a předcházet případným krizovým situacím. Myšlenka je to jistě správná a je třeba s ní souhlasit, otázkou je pak provedení. Tyto elektronické viněty by totiž měly být přenosné a mělo by být možné jednu používat na více vozidlech, což bylo prezentováno jako úspora pro rodiny (mluvilo se o použití jedné viněty pro dvě auta). Prakticky ale, proč dvě, proč ne pět, deset, popřípadě více. Na dotaz, zda státu nevadí, že by tak došlo ke snížení příjmu z dálničních známek, ministr odpověděl, že preferují snížení počtu dopravních nehod a snížení s tím souvisejících výdajů (konkrétní představy za použití čísel uvedeny nebyly). Rovněž tak na dotaz, zda při použití vinět by nebylo možné provádět úsekové měření rychlosti, ministr dopravy odpověděl, „jen ať si to zkusí“ a „to byste snad ani vy nechtěl“. Nicméně jasná odpověď na tento jasný dotaz nezazněla. Lze si pochopitelně domyslet, že odpověď by zněla, že by to možné bylo, ale provádět se to nebude. Nicméně, je-li něco možné, co kdy, ne hned, ale nebude-li zbytí……, konec konců v zájmu společnosti to možná stojí za to?!? Prakticky totiž, pokud bychom chtěli sledovat hustotu aut v konkrétních úsecích – auta by asi mohl počítat software za použití kamer. Námitka ovšem může být, že kamery nejsou všude, takže by bylo třeba použít mýtné brány bez kamer, popřípadě jiné technologie – měl-li by mít takový systém smysl, musel by být funkční i mimo dálnice a stávající mýtné brány, jinak by to byl z hlediska bezpečnosti luxus – s ohledem na skutečnost, že největší počet úmrtí není na dálnicích, ale na silnicích nižších tříd (bereme-li tento systém jako příspěvek k bezpečnosti silničního provozu). Pokud tedy mám elektronickou vinětu, která je anonymní, jak bylo zdůrazňováno, lze předpokládat, že v ní obsažený čip (předpokládám, že bez něj by to nešlo) bude schopen vinětu nezaměnitelně identifikovat od viněty jiné, tzn. pokud si jednou vinětu spáruji s jedním konkrétním autem, nebo s některými konkrétními auty – nechci podsouvat, že by to snad někdo dělal, ale ty mýtné brány s kamerami jsou na to jako dělané, pokud bych přidal ještě údaje od mobilních operátorů, kde v jakém okamžiku byl konkrétní mobilní telefon, který mě zajímal (tady to mám dojem zatím tak jednoduché není, nicméně pokud vím, tak se dovozuje, že monitorování místa mobilního telefonu není odposlech, nerad bych se ale mýlil). Takže k vinětám závěrem, obávám se, že technika je dobrý sluha a špatný pán. Z hlediska dopravy by bylo ideální mít zmapovány trasy, kudy a kdy jezdí jaká vozidla (i z hlediska jejich nosnosti a velikosti) a tato informace by mohla mít i finanční efekt vzhledem ve vztahu k údržbě komunikací. Tyto informace by byly ovšem použitelné z hlediska reklamy a marketingu a lze předpokládat, že by o tyto byl značný zájem.Podařilo-li by se docílit jejich anonymity, ……ale přiznejme si, v tomhle státě se vždy všechno vykecá. Kolikrát až tak, že autoři příslušných výroků se o těchto svých výrocích mohou dočíst v denním tisku a potom tedy alespoň vědí, co řekli, udělali, popřípadě co všichni vědí, že oni řekli, či udělali. Takže věřte, že se za určitou dobu nedozvíte, že pokud nemáte co tajit, tak vám přece nemusí vadit, že …..vhodné si již doplňte sami).

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Lze sjednat kupní smlouvu s „utajenou“ kupní cenou?
- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor

- Přechodná ustanovení novely stavebního zákona – co s vydaným závazným stanoviskem a JES?
- Koncentrace řízení v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu
- Aktuální závěry ÚS a ESLP k právům biologického otce (První část – judikatura Ústavního soudu ČR)
- Podílové spoluvlastnictví manželů po rozsudku SDEU ve věci C-300/25 Duftošek
- Předkupní právo jako možná past
- Sleva z kupní ceny vadné nemovitosti podle aktuální judikatury Nejvyššího soudu
- Povinnosti transparentnosti podle AI Actu
- Když rodič nepředá dítě - náhradní péče a úhrada nákladů podle novely rodinného práva